

Rzeczpospolita Polska

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Podsumowanie kadencji Prezesa UKE I. 2006 – I. 2012

Warszawa, styczeń 2012 r.

Wstęp	3
1. Rynek telekomunikacyjny – stan obecny	4
1.1 Telefonia stacjonarna – działania regulacyjne i obecny stan rynku	4
1.2 Dostęp szerokopasmowy – działania regulacyjne i obecny stan rynku	5
1.3 Telefonia ruchoma – działania regulacyjne i obecny stan rynku.....	7
2. Wspieranie rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.....	10
3. Działania UKE na rzecz konsumentów	14
4. Działania w zakresie bezpieczeństwa infrastruktury i świadczenia usług	16
5. Zarządzanie zasobami częstotliwości.....	17
6. Rynek usług pocztowych w latach 2006 – 2011	19
7. Działalność kontrolna i egzekucyjna	20
7.1. Kontrola telekomunikacji	20
7.2. Nadzór rynku wyrobów	21
8. Aktywność Prezesa UKE w procesie legislacyjnym.....	21
9. Projekty pomocowe i współpraca międzynarodowa	22
10. Inicjatywy społeczne Prezesa UKE	23
11. Działalność Delegatur UKE	23
12. Wykonanie budżetu UKE	25
13. Działania UKE w toku i informacja o etapie ich obecnego wdrażania.....	26

Wstęp

Raport zamknięcia kadencji ustępującego Prezesa UKE zawiera:

- 1) informacje o aktualnym stanie rynku,
- 2) najważniejsze informacje o kondycji UKE,
- 3) informacje o bieżąco realizowanych zadaniach oraz etapie ich wykonania a także o innych aktywnościach Prezesa UKE.

Jednocześnie pragnę wyrazić wdzięczność mojemu Zespołowi oraz wszystkim osobom spoza UKE, zarówno profesjonalistom jak i klientom UKE, którzy przez 6 lat wspierali mnie swoją wiedzą i życzliwością oraz dopingowali do wysiłku. Bez Was nie doszłoby do opisanych w tym raporcie zmian.

1. Rynek telekomunikacyjny – stan obecny¹

Na koniec 2010 r. wartość polskiego rynku telekomunikacyjnego mierzona wielkością przychodów ze sprzedaży wyniosła ponad 42,5 mld zł (co oznacza wzrost o ok. 15% w stosunku do 2005 r. gdy wartość ta wynosiła ok. 37 mld zł). Całkowite nakłady inwestycyjne w sektorze wyniosły ok. 6,3 mld zł, z czego największe dotyczyły sektora telefonii ruchomej.

1.1 Telefonia stacjonarna – działania regulacyjne i obecny stan rynku

Działania regulacyjne

Dzięki wprowadzeniu usługi Hurtowego Dostępu do Sieci (tzw. *WLR – Wholesale Line Rental*) w drugiej połowie 2006 r. nastąpiło realne otwarcie na konkurencję rynku dostępu (abonamentu telefonicznego). Abonentom Telekomunikacji Polskiej S.A. (dalej TP) umożliwiono zmianę dotychczasowego operatora bez konieczności jednoczesnej zmiany dostawcy linii telefonicznej.

W 2006 r. Regulator zdecydował się również na modyfikację Oferty Ramowej Połączenia Sieci (tzw. RIO), w szczególności poziomu stawek rozliczeniowych oraz opłat za dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej TP, których wysokość miała bezpośredni wpływ na ceny detaliczne. Wprowadzono nową formę rozliczeń międzyoperatorskich - Flat Rate (Płaska Stawka Interkonektowa), polegającą na płatności za zakupione od TP wiązki łączy międzysieciowych za stałą cenę bez względu na wielkość ruchu przechodzącego przez tę wiązkę.

W 2007 r. Regulator po raz pierwszy określił maksymalne stawki na połączenia do sieci komórkowych z sieci stacjonarnych (F2M) celem uniemożliwienia zawyżania opłat detalicznych, oraz doprowadził do regularnego wdrażania przez TP obniżek cen detalicznych na połączenia do sieci komórkowych.

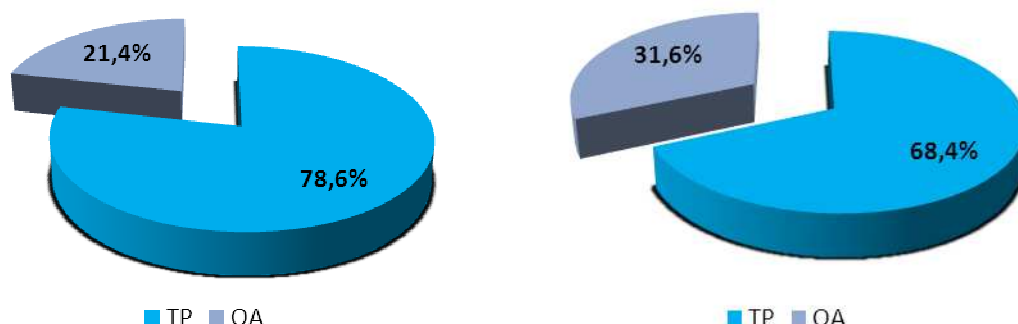
Stan rynku

W 2005 r. wielkość rynku telefonii stacjonarnej, mierzona sumą przychodów generowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, wykazywała tendencję spadkową. TP z 85% udziałem w przychodach ze sprzedaży usług stacjonarnych pozostawała liderem; jedynie 15% należało do operatorów alternatywnych inwestujących we własne sieci dostępowe. Na koniec 2010 r. TP pozostawała liderem rynku, jednak jej udziały znacznie zmalały na korzyść konkurencji. Wzrósł udział operatorów alternatywnych zarówno w liczbie łączy abonenckich, jak i w generowanych przychodach i w 2010 r. wynosił on odpowiednio ok. 21% i ok. 32 %.

---

¹ Dane za 2010 r, ponieważ dane za 2011 będą dopiero w połowie 2012.

Wykres 1. Udziały przedsiębiorców telekomunikacyjnych w rynku pod względem liczby linii abonenckich i przychodów, w 2010 r.

Źródło: UKE.

Zlecone przez UKE badanie konsumenckie pokazało, że średnia wysokość rachunku za telefon stacjonarny wynosiła 62 zł. Zmalała również wysokość opłaty za abonament, w 2011 r. wynosiła średnio ok. 49 zł.

1.2 Dostęp szerokopasmowy – działania regulacyjne i obecny stan rynku

Działania regulacyjne

Rozwój konkurencji odbywał się także na rynku szerokopasmowym poprzez umożliwienie świadczenia usług szerokopasmowych z wykorzystaniem infrastruktury TP. W maju 2006 r. ustalona została oferta ramowa określająca warunki dostępu do lokalnej pętli abonenckiej TP poprzez dostęp do węzłów sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych (ang. Bitstream Access, BSA), która stworzyła operatorom alternatywnym (OA) możliwość świadczenia detalicznych usług szerokopasmowych przy wykorzystaniu infrastruktury telekomunikacyjnej TP. Ustalono nową politykę cenową poprzez obniżenie opłat hurtowych za usługi dostępne na podstawie BSA metodą retail minus, a następnie opisanym niżej testem MS/PS.

Możliwość świadczenia na linii abonenckiej TP zarówno usług telefonii głosowej jak i szerokopasmowego dostępu do Internetu stworzyła wprowadzona usługa hurtowego dostępu do pętli lokalnej (LLU). W dalszej kolejności nastąpiło również uregulowanie połączenia sieci na poziomie ATM, na poziomach dostępu (w tym IP zarządzany i niez zarządzany). Regulacje dotyczyły również nowych klas ruchu, nowych technologii (VDSL, SHDSL). Decyzje regulacyjne doprowadziły m.in. do obniżenia opłat za dostęp do lokalnej pętli abonenckiej z 36 zł/miesiąc na 22 zł/miesiąc.

Został również wprowadzony test MS/PS (*margin squeeze/price squeeze*) stanowiący kontrolę relacji taryf hurtowych i detalicznych pod kątem antykonkurencyjnego zaniżania marży, który zapewnia operatorom alternatywnym warunki do skonstruowania konkurencyjnych własnych ofert detalicznych.

Regulacje określone przez Prezesa UKE nie były wprowadzane w życie przez operatora zobowiązanego. Problemy współpracy TP z operatorami alternatywnymi skłoniły Regulatora do podjęcia w 2008 r. prac nad wdrożeniem rozdziału funkcjonalnego. W wyniku negocjacji i uzgodnień, Prezes UKE jednak warunkowo od niego odstąpił. W dniu 22 października 2009 r. podpisane zostało Porozumienie TP –

UKE, w którym operator zadeklarował gotowość podjęcia działań poprawiających współpracę z konkurentami, zobowiązał się do prawidłowego wykonywania nałożonych na niego obowiązków regulacyjnych i równego traktowania wszystkich uczestników rynku.

W wydanej pod koniec 2010 r. decyzji dotyczącej dostępu do lokalnej pętli abonenckiej (rynek 4) Prezes UKE wprowadził regulacyjne zachęty inwestycyjne dla operatora zasiedziałego polegające na uwzględnieniu ryzyka inwestycyjnego w opłatach za dostęp do pętli lokalnej. Dzięki temu operator otrzymuje większą pewność rentowności inwestycji związanych z modernizacją i budową nowej sieci, która podlega obowiązkowemu udostępnieniu. Obowiązki nałożone na operatora zasiedziałego na rynku 4 implementują postanowienia Porozumienia z października 2009 r.

Z uwagi na zapotrzebowanie rynku telekomunikacyjnego w zakresie zmian w dostępie do infrastruktury telekomunikacyjnej zmieniono i zatwierdzono w 2011 r. kolejną wersję Ramowej Oferty TP o dostępie telekomunikacyjnym w części infrastruktura telekomunikacyjna w zakresie kanalizacji kablowej (Oferta ROI). Zmiany dotyczyły m.in. kwestii budowy nawiązania do kanalizacji kablowej operatora oraz wprowadzenia postanowień gwarantujących przekazanie przez TP kanalizacji kablowej w stanie technicznym pozwalającym na jej natychmiastowe używanie przez operatora.

Uchwalona w 2010 r. ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tzw. Megaustawa) uregulowała m.in. problematykę dostępu do budynku w celu świadczenia usług telekomunikacyjnych. Nałożyła ona na właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców nieruchomości obowiązek zapewnienia przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, który doprowadził publiczną sieć telekomunikacyjną do nieruchomości, dostęp do:

- budynku,
- miejsca w budynku, w którym zbiegają się kable doprowadzone do lokalu w tym budynku

w celu zapewnienia telekomunikacji.

Przygotowano i zaktualizowano opracowanie stanowiące materiał informacyjno-przewodnikowy o dostępie telekomunikacyjnym: *Dostęp telekomunikacyjny w części infrastruktura telekomunikacyjna w zakresie wykorzystania budynków oraz istniejących masztów i wież jako elementów wsporczych do montażu anten.* Przewodnik kierowany jest do przedsiębiorców telekomunikacyjnych, eksploatujących sieci publiczne i zawiera m.in. wykaz przepisów prawa mających zastosowanie przy realizacji dostępu telekomunikacyjnego w zakresie objętym przewodnikiem oraz procedurę postępowania dla pozyskania obszaru działania i jego eksploatacji.

Stan rynku

Całkowita wartość rynku usług dostępu do sieci Internet w 2010 r., liczona przychodami ze sprzedaży usług klientom końcowym, osiągnęła wartość ponad 4,8 mld zł. Na koniec czerwca 2011 r. liczba łączy BSA, na których operatorzy alternatywni świadczyli usługi detaliczne, wyniosła ponad 530 tys. Zauważalny był również wzrost uwolnionych lokalnych pętli abonenckich, na koniec czerwca 2011 r. TP uwolniła ponad 162 tys. pętli.

W pierwszej połowie 2011 r. liczba łączy szerokopasmowych wyniosła ponad 9,3 mln, z tego łączy stacjonarnych było ok. 6,2 mln. Przekładało się to na penetrację usługami szerokopasmowymi w stałej lokalizacji na poziomie blisko 46,6% w odniesieniu do gospodarstw domowych.

W pierwszej połowie 2011 r. najczęściej wykorzystywaną technologią świadczenia usługi były łącza xDSL. Technologia ta była źródłem stałego dostępu do sieci dla blisko 3 mln konsumentów, z czego niecałe 2 mln było klientami TP. Drugą najbardziej popularną technologią był standard DOCSIS stosowany przez operatorów sieci telewizji kablowych. Na koniec czerwca 2011 r. z usług tych korzystało ponad 1,7 mln abonentów. Niektórzy operatorzy jak Dialog oraz mali i średni przedsiębiorcy telekomunikacyjni stosują światłowody, inni – technologie radiowe.

Liczba użytkowników korzystających z Internetu za pośrednictwem sieci komórkowych (modemy 2G/3G) wyniosła ok. 3,1 mln.

Usługi szerokopasmowego dostępu do sieci dostarcza kilkunastu znaczących operatorów oraz duża grupa mniejszych, dzięki którym konsumenci mają możliwość uzyskania dostępu do Internetu na obszarach nie będących przedmiotem zainteresowania większych podmiotów. Niektórzy MŚP inwestujący w białych plamach korzystają z dofinansowania z PO IG 8.4.

W pierwszej połowie 2011 r. nadal największą popularnością cieszyły się stacjonarne łącza szerokopasmowe o przepływności do 2 Mbit/s (48,5% udziału w rynku). Około 33% łączy stanowiły przepływności z przedziału od 2 do 9,99 Mbit/s, 18,5% łączy dostarczało usługi szerokopasmowe z prędkością wyższą niż 10 Mbit/s.

W wyniku pojawienia się konkurencji znacząco spadły ceny za dostęp do Internetu. W grudniu 2011 r. za łącza o prędkości 1 Mbit/s, przy umowie na 24 miesiące, użytkownik płacił TP średnio 41,5 zł, a więc o 70% mniej niż w 2005 r., kiedy cena wynosiła prawie 140 zł.

1.3 Telefonia ruchoma – działania regulacyjne i obecny stan rynku

Działania regulacyjne

Działania regulacyjne Prezes UKE rozpoczął już w 2006 r., kiedy stawka za zakańczanie połączeń (Mobile Termination Rate - MTR) kształtowała się na jednym z najwyższych w UE poziomie (0,65 zł/min). Dzięki tym działaniom już od 2009 r. MTR z wartością 16,77 gr/min (ok. 4 eurocenty/min) znajdował się wśród najniższych stawek Wspólnoty. W chwili obecnej wynosi on (u trzech największych operatorów) 15,2 gr/min.

Dodatkowo Prezes UKE, mając na względzie rozpoczęcie działalności przez nowych operatorów ze znacznym opóźnieniem i związane z tym konsekwencje, postanowił wprowadzić asymetrię stawek za zakańczanie połączeń w sieciach nowych podmiotów. Jej poziomy zostały ustalone w zależności od roku działalności przedsiębiorcy oraz przewidziano ich stopniowe zmniejszanie. W wyniku adaptacji do Zalecenia Komisji Europejskiej ws. wysokości stawek za połączenia, Prezes UKE w 2010 r. zapowiedział wprowadzenie z dniem 1 stycznia 2013 r. symetrii stawek dla operatorów prowadzących działalność na rynku telefonii ruchomej dłużej niż 4 lata (P4).

Ostatecznie w wyniku dalszych prac oraz analizy rynku dokonanej w 2011 r., we wspólnym Komunikacie z KE i BEREC z dnia 20 stycznia 2012 r. Prezes UKE zapowiedział wprowadzenie z dniem 1 stycznia 2013 r. pełnej symetrii stawek MTR.

W efekcie zastosowanych regulacji rynku zakańczania krótkich wiadomości tekstowych (SMS) operatorzy komórkowi zawarli dobrowolne porozumienia, w których ustalono obniżki opłat za zakańczanie SMS z 15 gr do 8 gr za wiadomość. W każdym kolejnym półroczu stawka spada o 1 gr, aby w lipcu 2012 r. osiągnąć poziom 5 gr za wiadomość.

W wyniku zakończenia toczących się od sierpnia 2010 r. rozmów z operatorami sieci komórkowych (Polską Telefonią Komórkową Centertel sp. z o.o., Polkomtelem S.A., Polską Telefonią Cyfrową S.A. oraz P4 sp. z o.o.) w sprawie inwestycji na obszarze białych plam, gdzie żadna z sieci nie ma zasięgu, Prezes UKE w maju i czerwcu 2011 r., na podstawie art. 43a Pł, wydał decyzje zatwierdzające szczegółowe warunki wykonywania obowiązków regulacyjnych przez w/w operatorów.

W ramach uszczegółowienia obowiązków regulacyjnych operatorzy MNO, w zamian za łagodniejszy niż pierwotnie planowany spadek stawek MTR, zobowiązali się w szczególności do zapewnienia pokrycia zasięgiem swoich sieci obszarów, na których zapewnienie pokrycia siecią telekomunikacyjną jest z ekonomicznego punktu nieuzasadnione:

- 1) tzw. białych plam – to znaczy miejsc, gdzie jest całkowity brak zasięgu sieci 2G,
- 2) obszarów o małej gęstości zaludnienia, gdzie budowa pokrycia siecią 3G nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego.

Wydanie decyzji w sprawie zatwierdzenia tzw. szczegółowych warunków regulacyjnych dla największych operatorów mobilnych umożliwi uzyskanie dostępu do sieci telefonii ruchomej dla mieszkańców z terenów do tej pory pozbawionych możliwości korzystania z dostępu do telefonii ruchomej, spowoduje wzrost zasięgu usług 3G na obszarach małomiasteczkowych oraz wpłynie na poprawę jakości usług świadczonych na terenach objętych inwestycjami przez operatorów.

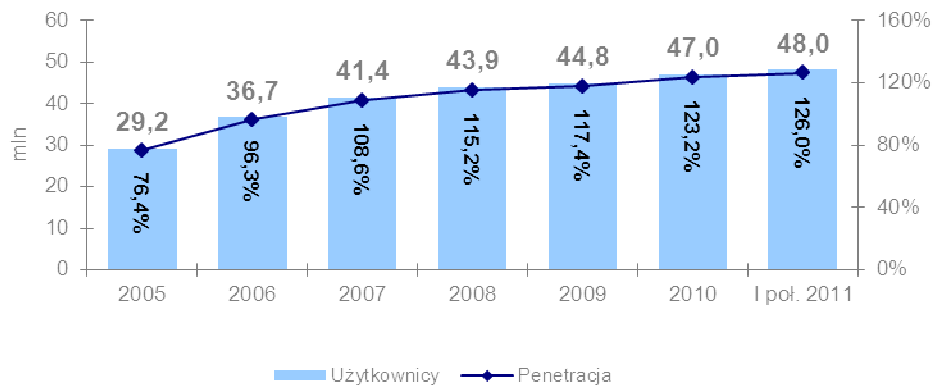
Stan rynku

Od 2007 r. na rynek zaczęły wchodzić nowe podmioty, według stanu na 31 grudnia 2011 r. w segmencie telefonii ruchomej faktyczną działalność prowadziło 25 przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w tym 18 operatorów sieci wirtualnych (Mobile Virtual Network Operator - MVNO).

Wartość rynku telefonii ruchomej, mierzona przychodami z usług detalicznych, na koniec 2010 r. wyniosła ok. 19 mld zł. Penetracja telefonii komórkowej w Polsce wyniosła na koniec I poł. 2011 r. ok. 126% co oznacza, że w naszym kraju jest ponad 48 mln numerów telefonii ruchomej.

Wykres 2. Nominalna liczba użytkowników oraz nominalna penetracja w okresie 2005 r. - I poł. 2011 r.

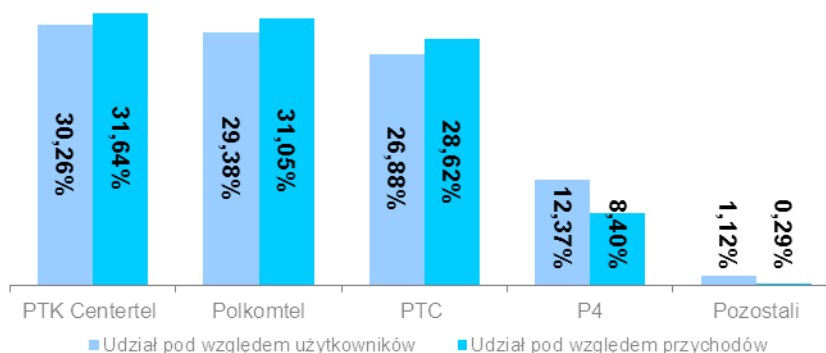

Źródło: UKE.

Liderem rynku, zarówno pod względem przychodów jak i liczby użytkowników był PTK Centertel. P4 coraz lepiej konkuruje z operatorami zasiedzającymi (na koniec I poł. 2011 r. osiągnął prawie 12,4% udziału w rynku pod względem liczby użytkowników i 8,4% pod względem uzyskanych przychodów).

Wykres 3. Procentowe udziały operatorów na rynku telefonii ruchomej pod względem przychodów i liczby użytkowników gw stanu na koniec czerwca 2011 r.

Źródło: UKE.

Głównym efektem regulacji MTR, widocznym dla konsumentów, była obniżka cen detalicznych połączeń w sieciach mobilnych i do sieci mobilnych. Raport Spółki Audytel pokazał, iż skutkiem działań regulacyjnych w segmencie komórkowym w latach 2006 – 2010 była nadwyżka dla konsumentów w wysokości ponad 19,4 mld zł, co po uwzględnieniu spadku przychodów operatorów dało bilans dobrobytu społecznego na poziomie ok. 12,7 mld zł².

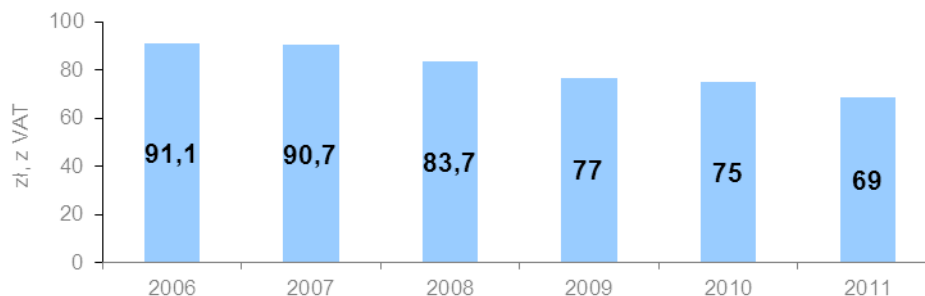
W latach 2005 - 2011³ o ok. 46% spadły ceny połączeń głosowych i o ok. 59% za wiadomości SMS, za które klient płaci obecnie odpowiednio ok. 0,35 zł i 0,18 zł.

² Dla oceny korzyści społecznych projektów aktów prawnych i działań, całkowita wartość społeczna danego przedsięwzięcia jest równa sumie kosztów i korzyści wszystkich interesariuszy. Przez przedsięwzięcie rozumie się w tym wypadku wdrożenie redukcji MTR. Poziomem odniesienia dla analizy kosztów i korzyści jest brak wprowadzonej obniżki MTR.

³ Wrzesień 2011.

Badania konsumenckie wskazują, że w 2011 r. Polacy wydawali na telefon komórkowy w systemie abonamentowym ok. 69 zł. W latach 2006 - 2011 średnia miesięczna opłata za korzystanie z telefonu komórkowego⁴ spadła więc o ok. 24% (z 91,1 zł).

Wykres 4. Średnia miesięczna opłata za korzystanie z telefonu komórkowego w systemie abonamentowym

Źródło: UKE (na podstawie badań konsumenckich).

2. Wspieranie rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

Działania UKE w tym obszarze związane były głównie z Megaustawą, której projekt został zaproponowany przez UKE.

Od 17 lipca 2010 r. do końca grudnia 2011 r., do UKE wpłynęło ponad 14 tys. pism związanych z opiniowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Prezes UKE wydał 6124 opinii pozytywnych oraz 1610 opinii negatywnych do wniosków o zaopiniowanie MPZP i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Powołana przez Prezesa UKE Grupa Robocza Planistów, Urbanistów i Operatorów Telekomunikacyjnych z udziałem Prezesa UKE doprowadziła do uzgodnienia stanowisk i radykalnego zmniejszenia ilości niezgodnianych planów.

Jednym z problemów inwestycyjnych w budowie kablowych sieci telekomunikacyjnych jest konieczność budowy kabli wzdłuż dróg lub wykonanie przejścia w pasie drogi. Megaustawa wychodzi naprzeciw tym potrzebom, zaś baza udostępniona na stronie Internetowej UKE (wyszukiwarka kanałów technologicznych) umożliwi zlokalizowanie zawiadomienia o przystąpieniu do budowy kanału technologicznego, dostarczając wiarygodnej informacji bez konieczności przeszukiwania setek BIP'ów. W styczniu 2012 r. rozpoczęła działalność Grupa Robocza Zarządców Dróg Publicznych oraz Operatorów Telekomunikacyjnych z udziałem Prezesa UKE, mająca na celu zbliżenie stanowisk obu środowisk i uniknięcie sporów o lokalizację kanałów technologicznych.

Prezes UKE, na podstawie Megaustawy zyskał kompetencję polegającą na podejmowaniu działań służących świadczeniu przez jednostki samorządu terytorialnego usługi dostępu do Internetu bez pobierania opłat lub w zamian za opłatę niższą niż cena rynkowa.

⁴ Dotyczy opłaty post-paid (abonament).

W ramach przedmiotowych działań, od momentu wejścia w życie Megaustawy Prezes UKE wydaje opinie oraz decyzje określające warunki na jakich jednostka samorządu terytorialnego (jst) może świadczyć usługę szerokopasmowego dostępu do Internetu, tak aby cele, jakie niesie ze sobą działalność jst w zakresie telekomunikacji, były realizowane, tj. likwidacja zjawiska tzw. wykluczenia cyfrowego, zapewnienie możliwości załatwiania spraw administracyjnych drogą elektroniczną, ale również wzrost popytu na komercyjne usługi dostępu do sieci Internet czy stymulowanie przedsiębiorców telekomunikacyjnych do modernizacji infrastruktury - nie wpływając jednocześnie negatywnie na rozwój równoprawnej i skutecznej konkurencji, np. poprzez wypieranie inicjatyw prywatnych prowadzonych przez podmioty publiczne.

W 2011 r. toczyło się 35 postępowań, w tym:

- 4 postępowania zostały wszczęte w 2010 r. i zakończone w 2011 r. (wszystkie postępowania dotyczyły wyrażenia zgody na świadczenie usług),
- 31 postępowań zostało wszczętych w 2011 r., w tym:
  - 12 postępowań zostało zakończonych w 2011 r. (8 zgód, 4 umorzenia postępowań)
  - 2 postępowania zostały zawieszono
  - 17 postępowań nadal jest w toku w 2012 r.

Inwentaryzacja

W 2011 r. UKE przygotował Raport pokrycia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną. Raport szczegółowo przedstawia aktualny stan infrastruktury, inwestycje zrealizowane w 2010 r. oraz inwestycje planowane w 2011 r. W zakresie aktualnego stanu infrastruktury oraz planów inwestycyjnych Raport zawiera dane na temat:

- zakończeń sieci światłowodowych,
- węzłów sieci telekomunikacyjnej,
- węzłów dostępowych,
- zasięgów działania sieci kablowych i bezprzewodowych,
- penetracji przyłączy kablowych lub terminali bezprzewodowych w budynkach,
- występowania przyłączy kablowych lub terminali bezprzewodowych w budynkach z lokalami mieszkalnymi,
- obecności budynków umożliwiających kolokację.

Szczegółowe informacje przedstawione są w formie tabel, wykresów oraz map na poziomie województw Polski.

Po raz pierwszy w Rzeczypospolitej Polskiej na tak szeroką skalę zostały zebrane dane na temat pokrycia istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną i publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi zapewniającymi dostęp lub umożliwiającymi zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu. Dzięki temu możliwe stało się przeprowadzenie szczegółowej oceny aktualnego stanu infrastruktury szerokopasmowej wraz z wyznaczeniem konkretnych, długoterminowych celów inwestycyjnych oraz rozwojowych na poziomie jednostek terytorialnych. Kompleksowe zrozumienie aktualnego stanu pokrycia pozwoli na efektywne inwestowanie w infrastrukturę przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz jst przy wsparciu UKE. Skala przedsięwzięcia, jej zakres oraz czas przeprowadzenia są unikalne w skali europejskiej i światowej.

Porozumienie z TP

Wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych służyła również między innymi realizacja wspomnianego wcześniej Porozumienia UKE i TP z dnia 22 października 2009 r., w ramach, którego TP zobowiązała się m.in. do modernizacji oraz wybudowania 1,2 mln łączy szerokopasmowych, w tym co najmniej 1 mln łączy o przepustowości minimum 6 Mb/s, do dnia 22 października 2012 r.

W ciągu 26 miesięcy obowiązywania Porozumienia, TP wybudowała 858 851 łączy szerokopasmowych (w tym 806 271 łączy powyżej 6 Mb/s) – stan na dzień 31 grudnia 2011 r. Około 30% raportowanych inwestycji zlokalizowanych jest w obszarach wiejskich (planowano 23%). Jest to bardzo pozytywne zjawisko, gdyż przyczynia się do przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu. Ze względów ekonomicznych operatorzy wolą inwestować w dużych aglomeracjach.

Prace inwestycyjne odbywały się także na obszarach o statusie tzw. białych plam. Na podstawie ustaleń dokonanych podczas posiedzenia Komitetu Sterującego w dniu 14 grudnia 2009 r. w ramach Porozumienia, inwestycje w obszarach białych plam są realizowane jako kompleksowe inwestycje w wyselekcjonowanych gminach. Do tej kategorii inwestycyjnej zakwalifikowano 68 gmin.

Programy pomocowe

W celu wspierania rozwoju sieci i usług Prezes UKE uczestniczył w realizacji programów pomocowych. W grudniu 2009 r. Prezes UKE podpisał z Władzą Wdrażającą Programy Europejskie (WWPE) Porozumienie w sprawie realizacji czynności technicznych w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (POIG) dla 8. osi priorytetowej „Społeczeństwo Informacyjne – zwiększenie innowacyjności Gospodarki” Działanie 8.4 „Zapewnienie dostępu do internetu na etapie „ostatniej mili”. Prezes UKE wydał 260 opinii dotyczących m.in.: weryfikacji obszarów BSC (obszary Białe, Szare i Czarne), zgłoszonych w procesie odwoławczym przez beneficjentów Działania 8.4 oraz zawierających analizę technicznych i ekonomicznych uwarunkowań stosowania technologii światłowodowej lub radiowej na danym obszarze oraz prowadził kontrole beneficjentów, którzy wybudowali sieć w ramach dofinansowania z Działania 8.4.

UKE zbudował w 2010 r. dedykowaną bazę, która umożliwia:

- określenie w bardzo szybki sposób, czy obszar, w którym planują zbudowanie sieci, jest klasyfikowany jako biały, szary czy czarny,
- znalezienie informacji o inwestycjach TP w tzw. białe plamy,
- zidentyfikowanie obszarów, w których beneficjenci musieliby konkurować z TP.

Dzięki bazie beneficjenci POIG w jednym miejscu mają dostęp do informacji, które do tej pory były rozproszone na 16 portalach marszałkowskich lub były niedostępne. Decyzją Prezesa UKE przekazano WWPE bazę do operacyjnego stosowania, co wpłynie na sprawność oceny wniosków w ramach Działania 8.4 przez tę instytucję.

Pod koniec 2010 r. Prezes UKE wystąpił z inicjatywą zmiany programu POIG 8.4. w związku z tzw. „blokowaniem miejscowości”, czyli rezerwowaniem dużej ilości miejscowości do realizacji działania 8.4. W wyniku współpracy MRR, WWPE i UKE uzgodniono zmiany do kryteriów Działania 8.4. Decydującym kryterium dla otrzymania dofinansowania stało się, jaki odsetek mieszkańców ma możliwość korzystania z Internetu o przepustowości 2 Mbit/s.

W ramach 7. osi priorytetowej POIG realizowany jest System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej, który przetwarza i prezentuje dane

inwentaryzacyjne oraz portal Polska Szerokopasmowa, który jest zarazem sumą portali związanych z cyfryzacją i inwestycjami szerokopasmowymi, bazą wiedzy jak i rozwiązaniem społecznościowym. Portal Polska Szerokopasmowa zintegrował i zastąpił prowadzone przez Prezesa UKE od maja 2009 r. portale Krajowego Forum Szerokopasmowego www.forumszerokopamowe.pl oraz www.polskacyfrowa.org.

Działania doradcze oraz edukacyjno-informacyjne

Na stronach internetowych UKE i Krajowego Forum Szerokopasmowego utworzono zakładki „Megaustawa”, „Inwestycje – Poradnik dla jst” i „Opinie prawne”, w których zamieszczane są analizy prawne dotyczące istotnych problemów inwestycyjnych i związanych z programami operacyjnymi, poradniki i podręczniki, a także wzory dokumentów istotne w procesie inwestycyjnym.

Przygotowano i udostępniono materiały informacyjne dla samorządów. Pracownicy Urzędu we współpracy z Fundacją Wspomagania Wsi opracowali trzy poradniki dla operatorów i samorządowców. Zostały one wydane w wersji książkowej w nakładzie 10 tys. egzemplarzy.

Ponadto Prezes UKE uczestniczył aktywnie do 2011 r. w pracach Komitetu Sterującego do spraw projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej” w ramach PO RPW. Na potrzeby tego projektu Prezes UKE i Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w listopadzie 2010 r. uzgodnili zasady wyznaczania obszarów BSC. Metodyka ta została wykorzystana w procesie prenotyfikacyjnym dla projektu Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej. UKE udziela wsparcia merytorycznego przy realizacji następujących projektów dotyczących budowy infrastruktury szerokopasmowej: „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej” (projekt realizowany w województwach podlaskim, podkarpackim, lubelskim, świętokrzyskim, warmińsko - mazurskim) oraz projektom regionalnym, takim jak: „Małopolska Sieć Szerokopasmowa”, „Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa”, „Internet dla Mazowsza”, „Dolnośląska Sieć Szerokopasmowa”, „Łódzka Regionalna Sieć Telekomunikacyjna”, „Śląska Regionalna Sieć Szerokopasmowa” .

W 2010 r. UKE opracowało pierwszy kompleksowy raport dotyczący stanu zaawansowania projektów budowy infrastruktury telekomunikacyjnej współfinansowanej z funduszy Unii Europejskiej na lata 2007 – 2013.

Zespół Polska Cyfrowa

Prezes UKE aktywnie uczestniczył w pracach zespołu „Polska Cyfrowa”. Wynikiem prac Zespołu było stworzenie dokumentów „Diagnoza rynku usług szerokopasmowych” oraz „Rekomendacje działań dla Prezesa Rady Ministrów”. W ramach tych dokumentów został przygotowany przez Prezesa UKE projekt Megaustawy, który po przejściu całego procesu legislacyjnego stał się obowiązującą ustawą. Kolejnym wkładem Prezesa UKE do prac Zespołu było powołanie Krajowego Forum Szerokopasmowego oraz uruchomienie Portalu Krajowego Forum Szerokopasmowego.

Wyniki kontroli NIK za 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli (NIK) w raporcie z dnia 24 marca 2011 r. pozytywnie oceniła działania Prezesa UKE podejmowane na rzecz szerokopasmowego dostępu do Internetu, w tym wykonywanie obowiązków z Megaustawy. Pozytywnie zostały ocenione również inicjatywy podejmowane przez Prezesa UKE mające na celu wdrażanie sieci szerokopasmowych i likwidowanie barier inwestycyjnych

w szczególności prawnych. W raporcie ponadto przedstawiono: „W ocenie NIK przydatne z punktu widzenia potencjalnych beneficjentów, mogą być bazy danych udostępnione na stronie internetowej UKE w postaci map popytu Internetu szerokopasmowego, nasycenia usługami dostępu do Internetu szerokopasmowego oraz wskaźnika penetracji usługami dostępu do Internetu. (...) NIK wnosi o kontynuowanie przez Prezesa UKE działań zmierzających do zwiększenia szerokopasmowego dostępu do Internetu w Polsce”.

3. Działania UKE na rzecz konsumentów

Głównym beneficjentem działań regulacyjnych Prezesa UKE był zawsze użytkownik końcowy. Ochrona interesów konsumentów stanowi podstawową wartość wymagającą szczególnej uwagi ze strony regulatora rynku telekomunikacyjnego.

Przepisy Prawa telekomunikacyjnego umożliwiają konsumentom dochodzenie swoich praw w postępowaniu mediacyjnym, skargowym oraz w postępowaniu przed Stałym Polubownym Sądem Konsumenckim działającym przy Prezesie UKE. Od 2006 r. Prezes UKE przeprowadził ponad 25 tys. postępowań skargowych oraz ponad 12 tys. postępowań mediacyjnych i 1483 spraw przed sądem polubownym (odbyło się 18 rozpraw, w tym na 16 rozprawach zawarto ugody, a w 2 sprawach wydany został wyrok).

W latach 2006-2011 Prezes UKE poddał kontroli 204 projekty cenników wraz z ich zmianami oraz 6 projektów zmian regulaminu świadczenia usług. Około 18% wszystkich wniosków w tym zakresie zostało objętych sprzeciwem Prezesa UKE (36 projektów), w związku z czym nie zostały wprowadzone do oferty TP. Szczególny sprzeciw wzbudziły projekty cenników, w których warunki cenowe lub pozacenowe uniemożliwiały operatorom alternatywnym stworzenie konkurencyjnych propozycji dla użytkowników. Prezes UKE doprowadził m.in. do regularnego wdrażania obniżek cen detalicznych na połączenia do sieci komórkowych w tym samym czasie, co obniżki stawek hurtowych, jako efekt decyzji z 2007 r. określającej maksymalne stawki za te połączenia.

Prezes UKE podjął szereg działań mających na celu dotarcie do jak największego grona konsumentów oraz zwiększanie świadomości w zakresie praw przysługujących użytkownikom usług telekomunikacyjnych oraz dostępnych na rynku produktów.

W 2007 r. zostało stworzone telefoniczne Centrum Informacji Konsumenckiej (CIK), które udziela informacji i porad w kwestiach związanych z usługami telekomunikacyjnymi (ok. 50 tys. połączeń). Dodatkowo w 2009 r. stworzono możliwość wykonywania połączeń do CIK w technologii VoiceLink. Rozwiązanie to umożliwia osobom odwiedzającym stronę internetową www.uke.gov.pl bezpośrednie nawiązywanie bezpłatnego połączenia z pracownikami CIK. Ponadto utworzono stronę internetową CIK, gdzie publikowane są porady oraz informacja w jaki sposób dochodzić swoich praw.

Kolejnym działaniem z udziałem Prezesa UKE było zawarcie „Porozumienia na Rzecz Bezpieczeństwa Dzieci w Internecie” mającego na celu połączenie wysiłków różnych organizacji w walce z zamieszczanymi w sieci szkodliwymi treściami.

Ważnym zadaniem Prezesa UKE jest wspieranie akcji przeciwdziałających wykluczeniu cyfrowemu osób starszych – Prezes UKE m.in. objął patronatem Koalicję Cyfrowego Włączenia Generacji 50+ „Dojrzałość w sieci”, której celem jest zjednoczenie firm, organizacji pozarządowych, urzędów i instytucji na rzecz zachęcania osób starszych do aktywnego korzystania z Internetu.

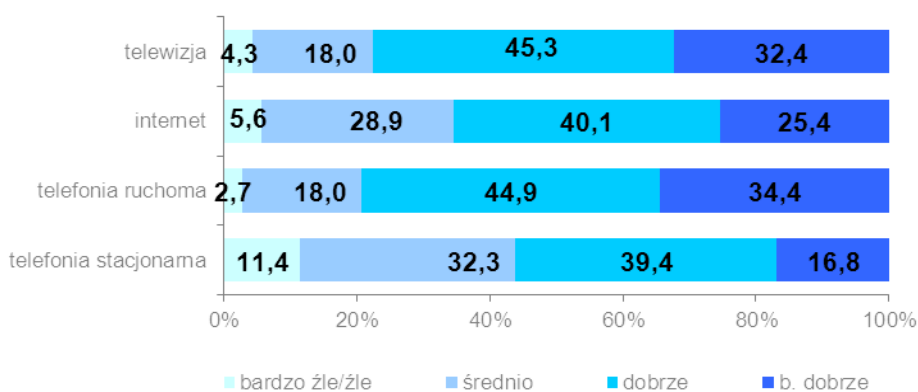
Prezes UKE prowadzi też działania związane z bezpieczeństwem użytkowników usług telekomunikacyjnych poprzez realizację Programu Certyfikat Prezesa UKE (Bezpieczny Telefon, Bezpieczny Internet, Uczciwy Transfer, Certyfikat Bez Barrier, Certyfikat Seniora oraz Certyfikat Premium Rate Fair Play). Prezes UKE swoim wsparciem obejmuje także szereg akcji związanych z bezpieczeństwem w sieci takich, jak stworzenie portalu internetowego: www.przyjazny.net.pl, www.bezpieczniejwsieci.org, objęcie patronatem kampanii: „Dziecko w sieci”, „Każdy ruch w Internecie zostawia ślad”, III Konferencja Naukowa „Bezpieczeństwo w Internecie”.

Podobnie jak w latach ubiegłych, pod koniec 2011 r. Prezes UKE zlecił badanie konsumenckie, mające na celu poznanie opinii konsumentów w zakresie oceny funkcjonowania rynku telekomunikacyjnego. Wśród respondentów dominowała pozytywna ocena funkcjonowania polskiego rynku telekomunikacyjnego. Zdecydowanie najlepiej oceniono rynek telefonii ruchomej – średnia 4,1 na 5-stopniowej skali. Dobrze oceniany był też rynek telewizji i Internetu – uzyskały one odpowiednio średnią 4,0 oraz 3,8.

Poniżej przedstawiono wyniki tej ankiety.

Wykres 5 Jak ogólnie ocenia Pan(i) polski rynek telekomunikacyjny (telefonię stacjonarną, komórkową, Internet i telewizję) pod względem jego funkcjonowania, (w %, n=1600)

Proszę ocenić w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „oceniam bardzo źle”, a 5 – „oceniam bardzo dobrze”.

Źródło: Rynek telekomunikacyjny w Polsce w 2011 r. Klienci indywidualni. Raport z badania konsumenckiego przeprowadzonego przez PBS DGA Sp. z o.o. i CBM INDICATOR sp. z o.o. na zlecenie UKE, Sopot, grudzień 2011.

Działając na rzecz konsumentów zapewniono również nieograniczony i bezpłatny dostęp do zharmonizowanych na obszarze UE usług o walorze społecznym poprzez uruchomienie numerów:

- zapewniających dzieciom możliwości wyrażenia ich trosk (116 111 - Telefon Zaufania Dla Dzieci),
- usprawniających sposób przyjmowania zgłoszeń w sprawie zaginionych dzieci (116 000 - Numer interwencyjny w sprawie zaginionych dzieci),

- umożliwiających rozmówcy skorzystanie z prawdziwego kontaktu międzyludzkiego opartego na słuchaniu bez dokonywania oceny (116 123 - Telefon wsparcia emocjonalnego).

Uruchomienie usług na wymienionych numerach stało się możliwe dzięki opracowaniu stosownej procedury przydziału numeracji oraz uzgodnieniu kompromisowych rozwiązań w zakresie rozliczeń międzyoperatorskich zapewniających bezpłatne połączenia z numerami „116”.

Kolejną kwestią jest możliwość uzyskania przez konsumentów przenoszenia numerów w krótszym czasie. Do 2010 r. proces przenoszenia numerów trwał nawet ponad dwa miesiące. Dzięki inicjatywie Prezesa UKE proces ten został skrócony do jednego dnia w przypadku telefonii ruchomej i dwóch tygodni w przypadku telefonii stacjonarnej. Przyłączenie się operatorów do uruchomionej 8 lutego 2011 r. przez UKE Platformy Lokalizacyjno-Informacyjnej z Centralną Bazą Danych (PLI CBD) i proponowana przez Urząd zmiana Prawa telekomunikacyjnego spowodują dalsze skrócenie czasu trwania procesu przenoszenia numerów.

Ponadto w trakcie kadencji Prezesa UKE została opracowana szczegółowa koncepcja budowy platformy e-usług Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Jej celem jest zwiększenie dostępności zasobów informacyjnych oraz usług publicznych UKE w formie cyfrowej, w tym usprawnienie obsługi konsumentów, ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej podmiotom rynku telekomunikacyjnego, pocztowego i radiowego, usprawnienie wymiany informacji z innymi instytucjami administracji publicznej, a także zwiększenie efektywności procesów wewnętrznych.

Kierując się intencją zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług telekomunikacyjnych oraz dla zapewnienia efektywnego i przejrzystego wykonywania obowiązku publikowania informacji o jakości (QoS) publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, Prezes UKE z wykorzystaniem własnego systemu pomiarowego dokonywał systematycznych badań wskaźników jakości świadczonych przez dostawców usług telekomunikacyjnych. Wyniki pomiarów prezentowane na stronie internetowej UKE oraz przesyłane do działających na rynku telekomunikacyjnym przedsiębiorców wskazywały na małą dbałość operatorów o jakość świadczonych usług. Dokonywane pomiary i ich publikacja oraz obowiązek odniesienia się do nich przez dostawców usług przyczyniły się do znacznej ich poprawy. Jednocześnie w latach 2008 i 2011 Prezes UKE przedstawił swoje stanowisko na temat wskaźników dostępności i jakości usług publicznie dostępnych prezentując w nich wykaz, metody badania i publikowania wskaźników jakości i dostępności usług telekomunikacyjnych przez dostawców usług.

4. Działania w zakresie bezpieczeństwa infrastruktury i świadczenia usług

Wspieranie procesu podnoszenia bezpieczeństwa publicznego

Zwiększono efektywność działania podmiotów odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ściganie przestępstw poprzez wykorzystanie narzędzi kontrolnych Prezesa UKE. Działania informacyjne i edukacyjne w tym obszarze stworzyły lepsze warunki współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych z uprawnionymi podmiotami („służbami”) oraz sądami i prokuraturą. Działania te realizowano także poprzez aktywny udział Prezesa UKE w procesie transpozycji znowelizowanych dyrektyw UE w zakresie bezpieczeństwa w telekomunikacji.

Działania na rzecz ciągłości świadczenia usług i bezpieczeństwa kluczowej infrastruktury telekomunikacyjnej i pocztowej

Podniesiono poziom przygotowania przedsiębiorców telekomunikacyjnych i operatorów pocztowych do zapewnienia ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych w sytuacjach kryzysowych poprzez sporządzanie i wprowadzanie do użytku planów działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń.

5. Zarządzanie zasobami częstotliwości

Mając na celu zapewnienie rozwoju skutecznej konkurencji na rynku telekomunikacyjnym w latach 2007-2009, za decydujący czynnik w przetargu na rezerwację częstotliwości Prezes UKE uznał kryterium zachowania warunków konkurencji.

Takie podejście spowodowało przyznanie w 2007 r. widma nowym podmiotom, tj. CenterNet i Mobyland z pasma 1800 MHz. Zawarcie przez obydwie spółki umowy o współpracy w zakresie wspólnego korzystania z częstotliwości w paśmie 1800 MHz, umożliwiło rozpoczęcie procesu wydawania przez Prezesa UKE pozwoleń radiowych dla systemu LTE pozwalającego na korzystanie z usług szerokopasmowych. Polska jako jeden z pierwszych krajów w Europie wdrożyła komercyjnie system LTE.

Przyznanie P4 i Aero2 rezerwacji pasma 900 MHz w 2008 r. stanowiło przejaw promowania w zorganizowanym przetargu operatorów konkurencyjnych. Przyznanie dodatkowych częstotliwości P4 umożliwiło spółce rozbudowę własnej sieci — do czasu przetargu P4 posiadała jedynie częstotliwości UMTS — dzięki czemu podmiot rozszerzył działalność na nowe obszary geograficzne podejmując jednocześnie skuteczną konkurencję z trzema pozostałymi operatorami.

Aero 2, zwycięzca przetargu na rezerwację pasma z zakresu 2570-2620 MHz otrzymał w 2009 r. częstotliwości do budowy ogólnopolskiej sieci szerokopasmowego dostępu bezprzewodowego do Internetu, z przeznaczeniem przynajmniej 20% pojemności tej sieci dla darmowego Internetu, z zastrzeżeniem górnego pułapu szybkości transmisji danych. W ten sposób, umożliwiono szerokiemu gronu użytkowników nieodpłatny dostęp do sieci Internet, nie zakłócając warunków konkurencji na rynku usług komercyjnych. Usługa ta została wdrożona w maju 2011 r. i będzie świadczona przez co najmniej 36 miesięcy, w zależności od stanu rozwoju sieci.

Kolejnym przedsięwzięciem Prezesa UKE było przygotowanie na przełomie 2011 r. oraz 2012 r. koncepcji rozdysponowania pozostałych wolnych częstotliwości z zakresu 1800 MHz, które wg tej koncepcji mogłyby zostać udostępnione w drodze dwóch przetargów. Pozyskanie tych zasobów umożliwi operatorom zwiększanie pojemności sieci.

Działając w kierunku rozwoju nowoczesnych audiowizualnych usług mobilnych, Prezes UKE przeprowadził w 2009 r. nowatorski i precedensowy konkurs na rezerwację częstotliwości przeznaczonych do hurtowego świadczenia usług mobilnych, w tym rozprowadzania programów radiofonicznych i telewizyjnych. Podmiotem wyłonionym w konkursie została firma Info-TV-FM. Usługa telewizji mobilnej w technologii DVB-H, pomimo spełnienia wszystkich wymagań wynikających z rezerwacji, nie wyszła poza etap testów. Dokonana w grudniu 2010 r. zmiana rezerwacji zapewniła elastyczne określenie sposobu wykorzystywania

częstotliwości z uwzględnieniem zasady neutralności technologicznej, z wyłączeniem usług naziemnej stacjonarnej telewizji cyfrowej. Według danych przekazanych przez operatora, mobilne usługi audiowizualne będą dostępne dla użytkowników końcowych w trakcie Euro 2012.

W celu umożliwienia wykorzystywania zarezerwowanych częstotliwości na zasadach neutralności technologicznej (bez określenia standardu) i działając na wniosek zainteresowanych operatorów, Prezes UKE dokonał zmian udzielonych rezerwacji częstotliwości w pasmach GSM900 oraz GSM1800 (np. zmieniona rezerwacja Polkomtela, PTC, PTK Centertel). Pierwotnie, operatorzy byli uprawnieni do wykorzystywania wyłącznie technologii GSM, obecnie zapisy decyzji rezerwacyjnych zezwalają na wykorzystywanie nowych technologii służących do oferowania nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, z zachowaniem warunków wykorzystania częstotliwości zgodnych z decyzjami UE w sprawie harmonizacji wskazanych pasm.

W celu umożliwienia wykorzystania na obszarze Polski tzw. dywidendy cyfrowej w paśmie 800 MHz, tj. w zakresach częstotliwości 791-821 MHz i 832-862 MHz, z przeznaczeniem do wykorzystania przez technologię LTE, eksperci UKE doprowadzili do wypracowania porozumień technicznych z krajami sąsiednimi, mających na celu ustalenie zasad i sposobu wykorzystania tych zakresów w strefach przygranicznych. Do chwili obecnej porozumienia takie zostały zawarte z Białorusią, Litwą, Rosją i Ukrainą.

W trakcie trwania polskiej Prezydencji (lipiec – grudzień 2011 r.) Polska doprowadziła do uzgodnienia Pierwszego Programu Polityki Widma Radiowego (Radio Spectrum Policy Programme) w Unii Europejskiej, który pozwoli na bardziej efektywne i elastyczne gospodarowanie zasobami częstotliwości oraz rozwój rynku telekomunikacyjnego w oparciu o zwiększoną konkurencyjność. W uzgodnieniach brali udział eksperci UKE.

Na potrzeby obsługi turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 przez nadawców i media, UKE uruchomiło dedykowany portal internetowy, poprzez który nadawcy z całego świata będą mogli złożyć elektroniczne wnioski o wykorzystanie sprzętu radiowego, sprawdzić "on-line" dostępne zasoby częstotliwości oraz zrealizować płatność za wykorzystywane zasoby.

Jednocześnie z pracami planistycznymi związanymi z efektywnym zarządzaniem częstotliwości na potrzeby EURO 2012 prowadzone były prace nad zmianą przepisów prawnych związanych z ułatwieniami w procedurze uzyskiwania zgody na wykorzystywanie sprzętu radiowego. Potrzebne zmiany ustawy Prawa Telekomunikacyjne przyjęte zostały w 2011 r.

W 2006 r. Polska uzyskała zasoby widmowe pozwalające na budowę (po wyłączeniu telewizji analogowej) ośmiu ogólnopolskich sieci naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T i trzech ogólnokrajowych sieci radiofonii cyfrowej T-DAB. Przełączenie nadawania na cyfrowe stworzy warunki do poprawy jakości obrazu i dźwięku oraz wyeliminuje wiele zakłóceń, jakie występują przy nadawaniu analogowym. Emisje cyfrowej telewizji pozwolą na efektywniejsze wykorzystanie częstotliwości, dzięki czemu będzie dostępna większa liczba programów dostarczanych obecnym abonentom naziemnej telewizji analogowej.

Prezes UKE, w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT, wydał decyzje administracyjne, w których nadał uprawnienia do dysponowania częstotliwościami niezbędnymi do nadawania programów TV zgrupowanych w multipleksach

i ustanowił harmonogram rozpoczęcia emisji programów. Regularne nadawanie programów w ramach drugiego multipleksu (MUX2) DVB-T rozpoczęło się 30 września 2010 r. Kolejne 6 stacji nadawczych zostanie uruchomionych 30 kwietnia 2011 r. Pilotażowe nadawanie programów w ramach trzeciego multipleksu (MUX3) rozpoczęło się 27 października 2010 r., kolejne 4 stacje nadawcze zostaną uruchomione 27 kwietnia 2011 r.

Multipleks pierwszy (MUX1) pozostaje częściowo w dyspozycji Telewizji Publicznej do 27 kwietnia 2014 r. Po tej dacie TVP ma zwolnić częstotliwości i pojemność multipleksu pierwszego oraz kontynuować użytkowanie jedynie multipleksu trzeciego.

W latach 2006 - 2010 dodano do planu częstotliwości radiowych 125 nowych częstotliwości w paśmie UKF, w tym 26 częstotliwości z przeznaczeniem dla radia publicznego. Pozwoliło to zwiększyć zasięg programów Polskiego Radia, a także udzielić nowych koncesji lub poszerzyć zasięg rozgłośni już istniejących.

27 grudnia 2011 r. Prezes UKE wydał Zarządzenie nr 37 w sprawie planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresu 174 – 230 MHz. Umożliwi to wprowadzanie w Polsce nowoczesnej radiofonii cyfrowej. W paśmie tym Polska na mocy międzynarodowego Porozumienia Genewa 2006 uzyskała, podobnie jak inne kraje, zasoby częstotliwości pozwalające na budowę trzech sieci T-DAB i jednej sieci DVB-T o zasięgu ogólnokrajowym.

6. Rynek usług pocztowych w latach 2006 – 2011

Polski rynek pocztowy od kilku lat funkcjonuje w warunkach powolnej liberalizacji. Z jednej strony zmniejsza się obszar usług zastrzeżonych dla operatora publicznego, a z drugiej nieznacznie zwiększa się konkurencja. Systematycznie przybywa podmiotów, które prowadzą działalność pocztową. W 2006 r., poza Poczta Polska S.A., do rejestru operatorów pocztowych było wpisanych 157 operatorów. Na koniec 2011 r. liczba niepublicznych operatorów pocztowych wyniosła 247, co oznacza wzrost w stosunku do 2006 r. o 57%. Choć pełna liberalizacja rynku nastąpi w 2013 r., już teraz następują niewielkie zmiany. Na koniec 2010 r. wartość polskiego rynku usług pocztowych wyniosła prawie 5,8 mld zł, dla porównania w 2006 r. było to niespełna 5,6 mld zł.

Prezes UKE przyjął w lutym 2009 r. „Strategię regulacyjną w zakresie rynku usług pocztowych na lata 2009-2011”. Jej głównym celem było przygotowanie rynku pocztowego do pełnej liberalizacji poprzez: stworzenie warunków do jego harmonijnego rozwoju, wprowadzenie zasad wolnej, uczciwej konkurencji, zapewnienie sprawnej organizacji rynku, gwarantującej świadczenie usługi powszechnej na wysokim poziomie, po przystępnej cenie oraz wysoki poziom zadowolenia konsumentów z usług pocztowych.

Aktualnie trwają prace nad dokumentem strategicznym na 2012 r., gdzie pierwszoplanowym zadaniem regulatora oprócz wyżej wspomnianych będzie przygotowanie wszystkich uczestników rynku do jego pełnego otwarcia w 2013 r.

W latach 2008-2009 Prezes UKE dwukrotnie zgłaszał sprzeciw wobec zaproponowanych przez Poczta Polska S.A. podwyżek cen usług powszechnych. W efekcie sprzeciwu zgłoszonego w 2009 r. cena listów priorytetowych o wadze do 50 g została obniżona z 2,10 zł do 1,95 zł, co było wymierną korzyścią dla konsumentów, a także wpłynęło na wzrost konkurencji poprzez zmniejszenie bariery dostępu do świadczenia przez operatorów niepublicznych usług w obszarze

zastrzeżonym. Cena tej usługi stanowi bowiem bazę do obliczania granicy cenowej obszaru zastrzeżonego, która w wyniku obniżki zmniejszyła się z 5,25 zł do 4,88 zł.

Do końca czerwca 2009 r. w UKE trwały prace nad przygotowaniem propozycji nowego Prawa pocztowego dostosowującego przepisy krajowe do wymagań w pełni otwartego rynku, ustanowionych w III Dyrektywie pocztowej, która powinna zostać przez Polskę implementowana do końca 2012 r. We wrześniu 2009 r. Prezes UKE przekazał Ministrowi Infrastruktury, który jest w tej kwestii organem wiodącym, wytyczne do projektu ustawy Prawo pocztowe, wraz z projektem ustawy Prawo pocztowe, uzasadnieniem oraz oceną skutków regulacji z prośbą o podjęcie prac legislacyjnych nad ustawą.

W lipcu 2009 r., Prezes UKE przygotował i przedłożył Ministrowi Infrastruktury kompleksowy projekt nowelizacji obowiązującego Prawa pocztowego w zakresie zagadnień prokonsumenckich. Zaproponowane zmiany wynikały wprost z praktyki organu regulacyjnego, napływających skarg i sygnałów z rynku. Nowelizacja ta nie została wniesiona do Sejmu, z uwagi na równoległe przygotowywany projekt nowego Prawa pocztowego.

Aktualnie UKE prowadzi prace nad projektami aktów wykonawczych do ustawy, w tym rozporządzeniami w zakresie rachunkowości regulacyjnej, kalkulacji kosztu netto oraz kontroli cen z wykorzystaniem modelu *price cap*.

7. Działalność kontrolna i egzekucyjna

7.1. Kontrola telekomunikacji

Wykonując kompetencje wynikające z ustawy Prawo Telekomunikacyjne i realizując cele ustawy, Prezes UKE w toku kadencji, w latach 2006-2011 przeprowadził kilkaset kontroli w obszarze telekomunikacji, w tym radiokomunikacji, jakości i warunków świadczonych usług telekomunikacyjnych oraz nadzoru rynku wyrobów. W wyniku tych kontroli niejednokrotnie wydano przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zalecenia pokontrolne, a w wielu przypadkach decyzje nakładające kary pieniężne. Nałożenie kary pieniężnej za naruszenia przepisów lub decyzji z zakresu telekomunikacji nie było celem, ani pożądanym środkiem stosowanym przez Prezesa UKE. Jednak Prezes UKE stwierdzając naruszenie prawa mieszczące się w katalogu określonym w art. 209 ust. 1 Pt wypełniał obowiązek nałożenia kary finansowej. Należy podkreślić, że funkcjami kar, o których mowa w art. 209 Pt, są: represja (nakładane są za naruszanie obowiązków wynikających z ustawy, decyzji czy umowy), prewencja (mają zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości), dyscyplinowanie przedsiębiorców telekomunikacyjnych (mają zniechęcać ich do naruszania prawa przez samą potencjalną możliwość nałożenia kary przez Prezesa UKE). We wszystkich prowadzonych przez Prezesa UKE postępowaniach w sprawie nałożenia kar pieniężnych brane były pod uwagę wymienione funkcje kar.

W toku kadencji Prezesa UKE wydane zostały 24 decyzje nakładające kary pieniężne, które przyniosły dla Skarbu Państwa wpływ w wysokości 11 098 100 zł. Poza tym powinny zostać jeszcze wpłacone kary nałożone przez Prezesa UKE w 10 prawomocnych decyzjach opiewające na kwotę łączną 1 295 600 zł. Ponadto 25 decyzji nakładających kary pieniężne na łączną kwotę 512 677 000 zł w związku z zastosowaniem środka odwoławczego jest obecnie trakcie rozpatrywania przez sąd.

W kontekście działalności podmiotów, na które nakładane były wymienione wyżej kary pieniężne można stwierdzić, że w przypadkach, w których decyzja o nałożeniu kary uprawomocniła się, funkcje nałożonych kar pieniężnych były osiągane. W szczególności należy podkreślić, że przedsiębiorcy w następstwie nałożenia na nich kar pieniężnych byli dyscyplinowani do zgodnej z prawem realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawa oraz decyzji regulacyjnych Prezesa UKE. W przypadku kar pieniężnych nakładanych za naruszenie obowiązków wynikających z przepisów ustawy Prawo Telekomunikacyjne, w szczególności w zakresie przestrzegania praw konsumentów, nałożone kary były widocznym dla wszystkich środkiem represyjnym wskazującym, że na naruszenia te nie ma przyzwolenia i są one zawsze konsekwentnie piętnowane.

7.2. Nadzór rynku wyrobów

Nadzór rynku wyrobów odgrywa istotną rolę w realizacji założeń europejskiego wspólnego rynku. Działania podejmowane przez Prezesa UKE polegające na kontroli spełniania przez wyroby odpowiednich wymagań zasadniczych chronią interesy konsumentów i użytkowników tych wyrobów, a także ich producentów poprzez stworzenie jednakowych, uczciwych warunków działania na rynku. Prezes UKE kontroluje przestrzeganie wymagań przez urządzenia telekomunikacyjne i radiowe oraz wyroby, które mogą wywoływać zaburzenia elektromagnetyczne.

W okresie od 8 maja 2006 r. do 3 stycznia 2011 r. sprawdzono 20 696 wyrobów, w tym 15 273 podlegające wymogom określonym w dyrektywie EMC (2004/108/WE) i 5423 podlegające wymogom określonym w dyrektywie R&TTE (99/5/WE). W trakcie kontroli stwierdzono 2 233 wyroby niezgodne, co stanowi 9,27% wszystkich wyrobów poddanych kontroli. W ramach kontroli wyrobów przeprowadzono w laboratoriach UKE ogółem 2 424 badania laboratoryjne. W wyniku prowadzonych pokontrolnych postępowań administracyjnych wydano:

- 33 decyzje o wycofaniu wyrobu z obrotu,
- 691 decyzji o zakazie dalszej sprzedaży wyrobu,
- 195 decyzji umarzających postępowanie w związku ze stwierdzeniem, iż niezgodność wyrobu została usunięta albo wyrób został wycofany z obrotu.

Od 2007 r. wprowadzono systematyczny monitoring aukcyjnych portali internetowych w celu wyszukiwania ofert sprzedaży wyrobów niezgodnych oraz podejmowano działania zmierzające do usunięcia tych wyrobów z oferty handlowej.

8. Aktywność Prezesa UKE w procesie legislacyjnym

Prezes UKE w trakcie swojej kadencji wielokrotnie inicjował zmiany przepisów prawa w zakresie swojej właściwości, mające na celu m.in. dostosowanie regulacji prawnych do panujących warunków rynkowych, tak aby jak najlepiej realizować powierzoną mu rolę regulatora na rynku telekomunikacyjnym i pocztowym. Na szczególną uwagę zasługują podejmowane przez Prezesa UKE inicjatywy mające na celu rozwój rynku telekomunikacyjnego i zwiększenie konkurencji na tym rynku poprzez przyspieszenie rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej – najistotniejsze z tych inicjatyw to:

- opracowanie *Stanowiska w sprawie barier procesu inwestycyjnego w telekomunikacji*, które następnie zostało przyjęte przez Komitet Rady Ministrów do Spraw Informatyzacji i Łączności. Zawarte w Stanowisku

propozycje zmierzały do eliminacji barier prawnych występujących na każdym etapie procesu inwestycyjnego: lokalizacyjnym, środowiskowym i budowlanym. W wyniku prac nad propozycjami zawartymi w Stanowisku udało się wyeliminować bariery w takich aktach jak: ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, ustawa o gospodarce nieruchomościami, ustawa - Prawo ochrony środowiska, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;

- opracowanie projektu ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – przedstawione w projekcie regulacje miały na celu m.in. przyspieszenie rozwoju inwestycji telekomunikacyjnych, w szczególności w zakresie regionalnych sieci szerokopasmowych. Pracownicy Urzędu brali następnie udział w pracach na każdym etapie procesu legislacyjnego prowadzonego nad tym projektem.

Ponadto Prezes UKE brał aktywny udział w opracowaniu wielu nowelizacji Prawa telekomunikacyjnego, Prawa pocztowego, ustawy o systemie oceny zgodności oraz opracowaniu ustawy o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej.

9. Projekty pomocowe i współpraca międzynarodowa

Prezes UKE prowadził aktywną współpracę z Komisją Europejską (KE), a także z Niezależną Grupą Regulatorów (IRG) i Organem Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC). Spotkania z KE służyły głównie wymianie informacji na potrzeby okresowych raportów KE opisujących stan rynku telekomunikacyjnego, a także dyskusji na temat planowanych regulacji w Polsce, w tym wprowadzenia funkcjonalnej separacji operatora zasiedziatego.

Priorytetem działalności Prezesa UKE na arenie międzynarodowej był roaming. Kolejne rozporządzenia regulujące poziom cen za usługi świadczone w roamingu wewnątrz wspólnotowym z lat 2007 i 2009 w znaczącym stopniu przyczyniły się do obniżki cen tych usług. Obecnie trwają prace nad nowym rozporządzeniem, które uwzględnia zgłaszane przez UKE postulaty dotyczące detalicznej i hurtowej regulacji usługi transmisji danych. Prezes UKE od początku zajmował i aktywnie promował w Parlamencie Europejskim propozycje idące dalej niż propozycje KE, zarówno co do zakresu rozporządzenia (promując transmisję danych) jak i co do zakresu regulacji hurtowej i detalicznej. Postulaty UKE znalazły odzwierciedlenie w wynikach prac komisji Parlamentu Europejskiego. Nowe rozporządzenie roamingowe będzie wdrażało także środki strukturalne, które mają na stałe przynieść abonentom niskie ceny i osiągnąć realizację celu Europejskiej agendy cyfrowej.

Ponadto w latach 2006-2012 UKE zorganizował szereg spotkań międzynarodowych, począwszy od wizyt bilateralnych, przez spotkania na poziomie roboczym, a skończywszy na spotkaniach na wysokim szczeblu, takich jak np. posiedzenie plenarne Europejskiej Grupy Regulatorów (poprzednika BEREC) w grudniu 2009 r., czy posiedzenie plenarne Europejskiego Komitetu Regulacji Pocztych (CERP)

w maju 2010 r. Rozwijano również współpracę z krajami obszaru Partnerstwa Wschodniego.

Dotychczas UKE zrealizował 7 projektów w ramach programu pomocowego koordynowanego przez MSZ – 6 dla ukraińskiego regulatora rynku telekomunikacyjnego (Państwowej Komisji Regulacji Łączności, w tym dwa projekty również dla Komitetu Antymonopolowego) oraz 1 dla gruzińskiego regulatora rynku telekomunikacyjnego (Gruzińskiej Państwowej Komisji Łączności). Projekty realizowane były w formie warsztatów, spotkań konsultacyjnych, staży i wizyt studyjnych. Wszystkie zakończyły się osiągnięciem zakładanych rezultatów i celów. Rozwiązania wypracowane przez UKE służą za wzorce przy opracowywaniu uregulowań przez stronę ukraińską i gruzińską (oferty ramowe, decyzje regulacyjne, analizy rynków itp.).

10. Inicjatywy społeczne Prezesa UKE

Prezes UKE w trakcie swojej kadencji podejmował liczne inicjatywy i działania służące popularyzowaniu i upowszechnianiu wiedzy z zakresu historii i techniki telekomunikacji i radiokomunikacji w Polsce. W ramach oficjalnej strony internetowej Urzędu zostały udostępnione następujące portale tematyczne:

- Telemuzeum - strona prezentująca sylwetki kolekcjonerów przedmiotów związanych z techniczną realizacją łączności z całej Polski oraz posiadane przez nich zbiory (w istniejącym od stycznia 2009 r. muzeum zgromadzono prawie 500 eksponatów pochodzących od 28 kolekcjonerów).
- Radio Solidarność - strona przedstawiająca najciekawsze karty historii niezależnej działalności radiowej pod szyldem „Solidarności” w latach 1980 - 1989 wraz z bogatą galerią używanych w tym czasie eksponatów.
- Łączność w Powstaniu Warszawskim - uruchomione 1 sierpnia 2009 r. wirtualne muzeum prezentujące strukturę i działania powstańczych oddziałów łączności oraz Harcerskiej Poczty Polowej, udostępniające również liczne dokumenty i materiały oraz zdjęcia eksponatów i znaczków pocztowych z 1944 r.
- Muzeum Radia Wolna Europa - wirtualne muzeum udostępniające dokumenty i materiały oraz przedstawiające najbardziej zasłużone osoby związane z rozgłośnią, która odegrała znaczącą rolę w walce o wolność informacji i transformację ustrojową w Polsce.

11. Działalność Delegatur UKE

Wiele zadań nałożonych na Prezesa UKE na mocy obowiązujących przepisów ustaw realizują delegatury UKE z siedzibą w 16 miastach, w każdym województwie.

Aby zapewnić skuteczniejszą ochronę praw konsumenckich część zadań w tym zakresie przeniesiono z Centrali do delegatur. W rezultacie, w związku z możliwością szybszego dochodzenia swoich praw w sporach z przedsiębiorcami, w kolejnych latach liczba prowadzonych postępowań mediacyjnych i skargowych w obszarze telekomunikacji i poczty wzrastała:

- w 2006 r. – 1230 mediacyjnych i 1246 skargowych,
- w 2007 r. – 1637 mediacyjnych i 2481 skargowych,
- w 2008 r. – 1834 mediacyjnych i 3476,
- w 2009 r. – 2038 mediacyjnych i 4853 skargowych,

- w 2010 r. - 2658 mediacyjnych i 6497 skargowych,
- w 2011 r. - 3426 mediacyjnych i 7839 skargowych.

Delegatury wydawały również na bieżąco pozwolenia radiowe dla służb radiokomunikacyjnych ruchomych, morskich i amatorskich. Łączna liczba wydanych pozwoleń:

- 2006 r. – 7071 pozwoleń,
- 2007 r. – 7708 pozwoleń,
- 2008 r. – 12905 pozwoleń,
- 2009 r. – 7241 pozwoleń,
- 2010 r. – 4711 pozwoleń,
- 2011 r. – 6309 pozwoleń.

Delegatury wykonywały także większość zadań kontrolnych Prezesa UKE w obszarze :

- telekomunikacji:

- w 2006 r. – 339 kontroli,
- w 2007 r. – 398 kontroli,
- w 2008 r. – 319 kontroli,
- w 2009 r. – 363 kontroli,
- w 2010 r. – 216 kontroli,
- w 2011 r. – 261 kontroli),

- poczty:

- w 2006 r. – 647 kontroli,
- w 2007 r. – 614 kontroli,
- w 2008 r. – 744 kontroli,
- w 2009 r. – 572 kontroli,
- w 2010 r. – 178 kontroli,
- w 2011 r. - 178 kontroli),

- widma częstotliwości radiowych i zwalczania zakłóceń:

- w 2006 r. – 1456,
- w 2007 r. – 2287,
- w 2008 r. – 2023,
- w 2009 r. – 2944,
- w 2010 r. – 1826,
- w 2011 r. - 2460),

- znajdującej się w obrocie lub oddanej do użytku aparatury, w tym telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i urządzeń radiowych:

- w 2006 r. – 3696,
- w 2007 r. – 3807,
- w 2008 r. – 4157,
- w 2009 r. – 3669,
- w 2010 r. – 3287,
- w 2011 r. – 3195,,

a także stopnia realizacji Porozumienia z dnia 22 października 2009 r. zawartego pomiędzy Prezesem a Telekomunikacją Polską S.A. oraz pomocy technicznej dla PO IG 8.4.

Ponadto delegatury wykonywały zadania z zakresu wydawania opinii dotyczących studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w 2010 r. – 756 wydanych opinii pozytywnych i 240 wydanych opinii negatywnych, w 2011 r. – 3737 wydanych opinii pozytywnych i 338 wydanych opinii negatywnych), w związku z przepisami ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675).

W ramach wykonywania Porozumienia UKE – WWPE, delegatury współuczestniczyły w wydaniu 260 opinii dotyczących weryfikacji obszarów BSC, zgłoszonych w procesie odwoławczym przez beneficjentów Działania 8.4 oraz zawierających analizę technicznych i ekonomicznych uwarunkowań stosowania technologii światłowodowej lub radiowej na danym obszarze; uczestniczyły także w kontrolach beneficjentów, którzy wybudowali sieć w ramach dofinansowania z Działania 8.4.

Inwestycje prowadzone w ramach Porozumienia zawartego pomiędzy Prezesem UKE a Prezesem TP w dniu 22 października 2009 r. podlegają weryfikacji pod względem zgodności z harmonogramem realizacji inwestycji, ilości oddawanych do eksploatacji łączy oraz uzgodnionej jakości parametrów technicznych. W ciągu 26 miesięcy z raportowanych 859 205 łączy, siłami Delegatur dokonano analizy dokumentacji oraz pomiarów parametrów technicznych (przepływności) około 75 tys. łączy.

Ponadto w miesiącach wrzesień-listopad 2011 r., siłami Delegatur dokonano weryfikacji statusu ok. 1200 podmiotów znajdujących się w prowadzonym przez UKE Rejestrze Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych „MARTA”, którzy nie odpowiedzieli na wezwanie o przekazanie danych opisujących posiadaną infrastrukturę telekomunikacyjną, na potrzeby inwentaryzacji przeprowadzonej przez Prezesa UKE z delegacji art. 29 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych z dnia 7 maja 2010 r.

12. Wykonanie budżetu UKE

Wykonanie planu dochodów budżetowych UKE za lata 2006 - 2011				Wykonanie planu wydatków budżetowych UKE za lata 2006 - 2011			
rok	plan finansowy (w tys. zł)		wykonanie (w tys. zł)	rok	plan finansowy (w tys. zł)	plan po zmianach (w tys. zł)	wykonanie (w tys. zł)
2006	279 891		305 842	2006	70 541	70 863	66 716
2007	459 647		716 108	2007	88 736	89 034	85 592
2008	491 383		905 142	2008	97 195	99 361	94 164
2009	481 457		564 787	2009	88 147	90 035	84 186
2010	565 884		567 384	2010	84 852	85 301	84 334
2011	511 594		542 240	2011	88 554	90 043	88 236

13. Działania UKE w toku i informacja o etapie ich obecnego wdrażania.

1. Konkurencja

1a. Regulacja

- a) symetria stawek MTR od 1 stycznia 2013 r. dla wszystkich operatorów komórkowych w Polsce – stawki obliczone na bazie modelu PURE LRIC w oparciu o wyniki modelu bottom-up (koszty operatora efektywnego), dalsza obniżka hurtu za SMSy;

wdrożenie: wspólny Komunikat UKE, KE i BEREC z dnia 20 stycznia 2012 r. ustalający dalsze postępowanie w ww. sprawie.

- b) odmrożenie stawek TP z Porozumienia UKE-TP od 1 stycznia 2013 r.; pełna symetria stawek FTR od 1 stycznia 2014 r.;

wdrożenie:

1) wydanie decyzji zobowiązującej TP do zmiany SOR w zakresie zakańczania połączeń – m.in. przedstawienie nowych stawek i ich uzasadnienia 31 stycznia 2012 r.

2) w 2008 r. asymetria ustalona od stycznia do końca czerwca 2013 r. na poziomie 18%, od lipca do grudnia 2013 r. na poziomie 9%;

3) korekta danych do decyzji SMP dla Operatorów Alternatywnych.

- c) niedyskryminacja – wyegzekwowanie i utrwalenie w ofercie ramowej SOR zasady niedyskryminacji zapisanej w porozumieniu poprzez systemy IT, system KPI i chińskie mury jako warunek zamknięcia postępowania w sprawie Funkcjonalnej Separacji TP;

wdrożenie: SOR przekazany do konsultacji w dniu 1 lutego 2012 r. w zakresie rynku 4 i 5;

- d) rynek 4 – pełna regulacja miedzi i światłowodów (kanalizacja i ciemne włókno) w celu zachowania konkurencyjności rynku internetu;

wdrożenie: Decyzja SMP na rynku 4 z dnia 30 grudnia 2010 r.; decyzja dot. nowych opłat na rynku 4 do konsultacji 31 stycznia 2012 r.

- e) rynek 5 – regulacja miedzi i światłowodów w celu zachowania konkurencyjności rynku internetu; ograniczenie regulacji światłowodów ftth do regulacji dostępu i niedyskryminacji; brak regulacji na rynku 5 w gminach, w których jest pełna konkurencja.

wdrożenie: nowa Decyzja SMP na rynku 5 do konsultacji w dniu 31 stycznia 2012 r.; decyzja dot. nowych opłat na rynku 5 do konsultacji 31 stycznia 2012 r.

- f) rozwój dostępu do infrastruktury pasywnej TP poprzez wprowadzenie nowej oferty ROI i uzupełnienie ROI o hurtową sprzedaż IRU;

wdrożenie: ROI przekazany do konsultacji w dniu 19 stycznia 2012 r.

- g) ustalenie warunków open access dla JST w formie stanowiska Prezesa UKE do 1 lipca 2012 r.;

wdrożenie: ustalenie zakresu regulacji.

- h) rozwój dostępu do infrastruktury budynkowej poprzez rozstrzygnięcie sporów z art. 30 megaustawy;

wdrażanie: na bieżąco; konieczność zmiany megaustawy.

- i) aktywne prowadzenie debaty na temat modelu współpracy dostawców treści i operatorów telekomunikacyjnych w kontekście neutralności sieci;

wdrożenie: debaty z content providerami i operatorami telekomunikacyjnymi na temat ich stanowisk;

- j) promowanie stanowiska Polski w zakresie roamingu międzynarodowego (diametralna obniżka cen detalicznych i hurtowych, wprowadzenie hurtowych zasad dostępu i niedyskryminacji obok narzędzi detalicznych proponowanych przez KE – depakietyzacji).

Wdrożenie: zgodnie z harmonogramem prac Rady i Parlamentu Europejskiego.

1b. gospodarka widmem i udostępnianie nowych zasobów widma

- a) udostępnienie 1800 MHz - równowaga konkurencyjna;

wdrożenie: nieformalne konsultacje dokumentacji przetargowej.

- b) udostępnienie 800 MHz, 2,6 GHz - balans konkurencyjny oraz rozwój inwestycji przy optymalizacji sytuacji dotychczasowych inwestorów;

wdrożenie: dalsze prace uzależnione od KTPC.

- c) uporządkowanie widma;

wdrożenie: niezbędna zmiana ustawy rozszerzająca kompetencje Prezesa UKE;

- d) udostępnienie nowych zakresów dla potrzeb systemów szerokopasmowych;

- e) osiągnięcie ogólnopolskiego pokrycia DVB-T przez trzy obecnie wdrażane multipleksy oraz przez telewizję mobilną; bezpieczne dla konsumentów wyłączenie emisji telewizji analogowej;

wdrożenie: na bieżąco;

- f) zapewnienie legalnej i niezakłóconej pracy urządzeń radiowych wykorzystywanych przez media oraz inne służby w czasie EURO 2012;

wdrożenie: przygotowany docelowy proces wydawania pozwoleń gotowy i działający, przed nami kolejne działania realizowane w fazie operacyjnej Turnieju – np. monitorowanie przez UKE wykorzystania pasma na stadionach;

- g) uruchomienie radia cyfrowego;

wdrożenie: współpraca z KRRIT w zakresie uruchomienia pierwszego multipleksu radiowego dla Polskiego Radia SA;

- h) zmniejszenie opłat za wykorzystanie częstotliwości oraz uproszczenie zasad naliczania opłat.

2. Inwestycje

- a) egzekucja Porozumienia UKE-TP;

wdrażanie: na bieżąco (kontrola UKE, audyty niezależnego audytora, praca Komitetu Sterującego Porozumienia)

- b) wprowadzenie do Porozumienia technologii VDSL w celu uzyskania wyższych prędkości w budowanej sieci (zmiana 6 Mb na 30 Mb);

wdrożenie: podpisanie aneksu zmieniającego wymagane prędkości nowo budowanych linii w zakresie 220 tys. linii objętych Porozumieniem UKE-TP z 2009 r.

- c) egzekucja Porozumień Inwestycyjnych z 2011 r. czterech operatorów komórkowych z UKE;

wdrożenie: monitoring inwestycji na bieżąco;

- d) nadzór i wsparcie jednostek samorządu terytorialnego na lokalnych rynkach telekomunikacyjnych w zakresie świadczenia usług dostępu do Internetu bez pobierania opłat lub w zamian za opłatę niższą niż cena rynkowa;

wdrożenie: postępowania z art. 7 na bieżąco;

- e) przejęcie z MAC i realizacja Projektu Systemowego z naciskiem na doradcze wsparcie JST jako beneficjentów PO RPW, RPO i POIG oraz MŚP jako beneficjentów POIG;

- f) rozwój i doskonalenie Inwentaryzacji (także funkcjonalności służących operatorom do paszportyzacji sieci);

wdrożenie: przygotowanie SIIS 2 zakończone (testy końcowe), w toku przygotowanie wezwań dla 9 tys. podmiotów objętych inwentaryzacją o przekazanie danych;

- g) uczestnictwo w ustaleniu zasad zagospodarowania środków z nowej perspektywy budżetowej na inwestycje broadbandowe;

- h) przeciwdziałanie kradzieżom i dewastacji infrastruktury;

wdrożenie: powołanie Grupy Roboczej z udziałem przedsiębiorców i regulatorów infrastruktury liniowej, opracowanie planu działań.

3. Konsumenci – nowe zadania c) – i) będą wynikały przede wszystkim z warunków stworzonych poprzez wdrożenie nowego pakietu regulacyjnego;

- a) dalsza optymalizacja opłat (poprzez regulacje hurtu i detalu);

wdrożenie: udoskonalony test MS/PS z 24 stycznia 2012 r. jako narzędzie kształtowania właściwych relacji między cenami detalicznymi a hurtowymi dostępu do internetu; kontrola cen maksymalnych na połączenia F2M na bieżąco (obniżki cen od 1 marca 2012 r.);

- b) doskonalenie i egzekwowanie regulacji Porozumienia UKE-TP dot. przejść międzyoperatorskich, która zapewni konsumentom nieodczuwalne procedury realizacji usług czy migracji między operatorami;

wdrożenie: cykliczne spotkania z operatorami, kontrola niedyskryminacji w ramach porozumienia;

- c) wdrożenie nowych regulacji dot. jakości i neutralności sieci,

wdrażanie także na bieżąco: stanowiska Prezesa UKE w sprawie wskaźników jakości, spotkania z operatorami, raporty o jakości usług telekomunikacyjnych; cykliczne kontrole;

- d) monitorowanie rynku telefonii stacjonarnej pod kątem konieczności nałożenia obowiązków na przedsiębiorcę/przedsiębiorców w zakresie usługi powszechnej lub poszczególnych usług wchodzących w jej skład, po uchwaleniu nowego PT;
- e) usprawnienie procesu przenoszenia numerów przy wykorzystaniu funkcjonalności PLI CBD;
- f) wprowadzenie regulacji w zakresie dokładności lokalizacji osób dzwoniących na numery alarmowe z sieci ruchomych;
- g) wprowadzenie regulacji w zakresie numeracji skróconej wykorzystywanej do świadczenia usług o podwyższonej opłacie w sieciach ruchomych poprzez znowelizowanie przepisów dotyczących numeracji;
- h) podniesienie jakości na rynku wyrobów poprzez eliminację urządzeń nie spełniających odpowiednich norm i innych uregulowań (nadzór rynku);
wdrażanie na bieżąco;
- i) dalsze zapewnienie konsumentom wsparcia regulatora (interwencje, mediacje), poprzez wzmocnienie zespołu interwencyjnego w UKE.

4. Poczta

- a) wdrożenie nowego Prawa Pocztowego i przygotowanie PP do konkurencji na rynku;

wdrożenie: projekt nowej ustawy Prawo pocztowe implementujący postanowienia tzw. III Dyrektywy pocztowej i 5 projektów rozporządzeń (w tym dotyczących: rachunkowości regulacyjnej, kalkulacji kosztu netto, kontroli cen przy wykorzystaniu modelu price-cap) przekazany Ministrowi Infrastruktury we wrześniu 2009 r.;

- b) wzmocnienie narzędzi regulacyjnych i kontrolnych Prezesa UKE (katalog decyzji, kar, poszerzenie kompetencji w odniesieniu do wszystkich operatorów);

wdrożenie: katalog decyzji i kar, jakie może wykorzystać regulator - w projekcie nowego Prawa pocztowego

- c) skuteczniejsza ochrona praw użytkowników (procedury reklamacyjne, bezpieczeństwo, tajemnica pocztowa, dostęp, regulaminy, rachunkowość regulacyjna, terminowość doręczeń przesyłek);

wdrożenie: w projekcie prawa pocztowego możliwość wydawania wiążących zaleceń pokontrolnych, rozszerzona odpowiedzialność operatora wyznaczonego za nieterminowe doręczenia przesyłek zwykłych, ujednolicone postępowanie reklamacyjne dla wszystkich operatorów, kary za niższe od norm roczne wskaźniki terminowości.

- d) wdrożenie zasad dostępu do sieci pocztowej oraz elementów infrastruktury pocztowej;

wdrożenie: w nowym Prawie pocztowym regulacje dotyczące dostępu do sieci operatora wyznaczonego; w toku prace nad rozporządzeniem o rachunkowości regulacyjnej; uprawnienie regulatora do wydania decyzji zastępującej umowę o dostępie do sieci pocztowej.

- e) wprowadzenie skutecznej konkurencji w segmencie przesyłek listowych;

wdrożenie: uprawnienia kontrolne w zakresie kontroli cen i kosztów operatora wyznaczonego - 3 rozporządzenia przygotowane przez UKE (rachunkowość regulacyjna, koszt netto, price-cap).

- f) **przeprowadzenie procedury konkursowej dotyczącej wyboru nowego operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe**

wdrożenie: zgodnie z projektowanymi przepisami nowy operator świadczący usługi powszechne wyznaczony zostanie dopiero po 3 latach od wejścia w życie Prawa pocztowego. Najważniejsze zadanie na 2012 - przygotowanie warunków konkursu.

- g) **wdrożenie pełnej rachunkowości regulacyjnej operatora wyznaczonego;**

wdrożenie: model ABC (od tego roku już działa w PP SA); ocena rachunkowości możliwa po audycie rachunkowości regulacyjnej za 2013 r.

- h) **wprowadzenie zasad kalkulacji i finansowania kosztu netto świadczenia usług powszechnych;**

wdrożenie: ukończono rozporządzenie w sprawie kalkulacji kosztu netto.

- i) **efektywny system kontroli cen usług powszechnych oparty o model price cap;**

wdrożenie: model price-cap gotowy i funkcjonujący, rozporządzenie ukończone; rewizja modelu pod kątem zmian w ustawie w II połowie 2012 r.;

- j) **wyeliminowanie negatywnych zjawisk na rynku, np. prowadzenia działalności bez uprawnień;**

wdrożenie: kontrole i doprowadzenie do wpisu do rejestru

- k) **wykorzystanie nowych technologii do badania terminowości doręczeń przesyłek (Zintegrowany System Teleinformatyczny wprowadzony przez PP S.A.).**

wdrożenie: w 2012 r. - prace wraz z Instytutem Łączności w celu opracowania metodyki pozyskiwania i audytowania wyników badań pochodzących z ZST; w 2013 r. – planowane testy; od 2014 – uruchomienie nowej metody badań.

5. Polska w świecie – kontynuacja działań

- a) wiodąca rola UKE w ramach współpracy z państwami Partnerstwa Wschodniego (EaP); realna pomoc dla regulatorów z tego obszaru: Gruzja i Ukraina (kontynuacja programów wsparcia, planowana budowa laboratorium EMC w Gruzji);
- b) aktywność UKE w relacjach z KE, Radą UE, BEREC, ITU, ECTA, ETNO, CERP;
- c) udział w inicjatywach europejskich (np. ekoprojekt, ENISA).

6. Otoczenie prawno-regulacyjne i współpraca z innymi organami administracji;

wdrożenie: wsparcie MAC i innych agend rządowych.

- a) nowelizacja PT i Megaustawy
- b) jeden regulator w obszarze mediów cyfrowych;
- c) jasny podział ról pomiędzy MAC a UKE;

- d) właściwe regulacje w obszarze praw autorskich jako wzmocnienie rozwoju treści w necie – prawo autorskie przyjazne i dla twórców i dla użytkowników;
- e) właściwe regulacje usług świadczonych drogą elektroniczną jako warunek bezpieczeństwa w internecie;
- f) aktywność UKE w obszarze smart meteringu (wsparcie współpracy przedsiębiorstw energetycznych i telekomunikacyjnych);
- g) wsparcie MSW w zbudowaniu niezależnego nadzoru nad retencją danych.